

DECIZIE

16 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,

judecătorul

judecătorii

Tatiana Vieru

Tamara Chișca-Doneva, Oleg Sternioală,

Dumitru Mardari, Valentina Clevadî

examinând recursul declarat de Postica Vera, în pricina civilă la cererea depusă de Pogor Alexandr, persoane interesate Postica Vera și Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău Direcția Administrare Fiscală Botanica cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de Postica Vera și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015,

c o n s t a t ă

La 24 septembrie 2015, Pogor Alexandr s-a adresat în instanța de judecată cu cerere privind constatarea faptului acceptării succesiunii, persoane interesate Postica Vera și Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău Direcția Administrare Fiscală Botanica.

În motivarea cererii petiționarul a indicat că, la 08.03.2015 a decedat tatăl său Pogor Andrei, născut la 05.12.1964, domiciliat în comuna Băcioi, mun. Chișinău.

La 28.12.2010 a decedat mama tatălui său, Pogor Alexandra, născută la 03.02.1935.

Ca moștenitor al averii tatălui, a depus declarația respectivă la notar și la 11.06.2015 a obținut certificatul de moștenitor legal al averii acestuia, ce i-a oferit dreptul să dovedească existența bunurilor succesoriale.

Menționează că, tatăl său, Pogor Andrei după moartea mamei sale Pogor Alexandra, a acceptat averea prin intrarea în posesie a patrimoniului succesoral, însă nu au fost perfectate actele necesare.

Indică că, din cei trei copii, numai el a rămas să locuiască în casa părintească. Sora lui, Pogor Nadejda, a avut alt loc de trai separat și a decedat la 10.02.2015, iar cealaltă soră, Postica Vera, de asemenea are alt loc de trai separat unde și locuiește în prezent.

Conform datelor din Registrul bunurilor imobile, bunica lui, Pogor Alexandra, dispunea de casă de locuit și teren aferent cu suprafața de 0.442 ha, nr. cadastral 5511212.306 și 5511212.306.01, în comuna Băcioi, str. Unirii 4, mun. Chișinău. După moartea acesteia, tatăl lui a rămas să locuiască în acest imobil, fapt confirmat și prin viza de reședință la adresa respectivă, unde achita toate plățile pentru serviciile comunale și impozitele pe bunurile imobiliare, acceptând astfel succesiunea.

Solicită petiționarul, Pogor Alexandr, constatarea faptului acceptării succesiunii legale de către Pogor Andrei, rămas după decesul mamei sale, Pogor Alexandra prin intrarea în posesia patrimoniului succesoral și anume, a casei de locuit înregistrată cu nr. cadastral 5511212.306 și a terenului de pământ cu suprafața de 0, 442 ha, nr. cadastral 5511212.306.01 situate în com. Băcioi, str. Unirii 4, mun. Chișinău.

Prin hotărârea Judecătoria Botonica mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015 cererea lui Pogor Alexandr a fost admisă, fiind constatat faptul acceptării de către Pogor Andrei a succesiunii legale deschise după moartea mamei sale Pogor Alexandra, decedată la 28.12.2010, prin intrarea în posesia patrimoniului succesoral și anume, a casei de locuit înregistrată sub nr. cadastral 5511212.306.01 și a terenului de pământ cu suprafața de 0, 442 ha nr. cadastral 5511212.306, situate în com. Băcioi, str. Unirii 4, mun. Chișinău.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 decembrie 2015 Postica Vera a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 s-a respins apelul declarat de Postica Vera și s-a menținut hotărârea Judecătoria Botonica mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015.

La 22 august 2016, cu respectarea termenului de două luni prevăzut de art. 434 CPC, Postica Vera a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea dispozițiilor judecătorești și remiterea pricinii la rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului s-a invocat încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Susține recurenta că, nu a participat la examinarea cauzei în prima instanță, în materialele cauzei lipsind dovada citării legale. Astfel, prin examinarea cauzei în lipsa ei, a fost lipsită de posibilitatea de a prezenta și administra probele ce demonstrează faptul neacceptării de către Pogor Andrei a succesiunii rămase după decesul mamei sale, Pogor Alexandra.

De asemenea, indică că, privitor la aceeași masă succesorală, după decesul aceluiași defunct, s-au emis două hotărâri judecătorești contradictorii, fapt ce a fost neglijat de către instanța de apel la examinarea apelului, cu toate că în acest sens a fost prezentată copia hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 decembrie 2015 prin care i s-a admis cererea cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii.

Susține că, pentru soluționarea justă a cauzei, instanța de apel urma să stabilească, pe lângă faptul care este cercul moștenitorilor legali și faptul cine dintre aceștia a intrat în posesia patrimoniului succesoral.

Verificând în limitele invocate în recurs legalitatea hotărârii atacate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Postica Vera, a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și a dispune scoaterea cererii de pe rol din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. d) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept, să admită recursul și să caseze decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, dispunând încetarea procesului ori scoaterea cererii de pe rol dacă există temeiurile prevăzute la art. 265 și 267.

În conformitate cu art. 267 lit. l) CPC, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care la examinarea pricinii în procedură specială se constată un litigiu de drept ce ține de competența instanțelor judecătorești.

Din materialele dosarului rezultă că, Pogor Alexandr s-a adresat în instanța de judecată cu cerere privind constatarea faptului acceptării succesiunii, indicând ca persoane interesate pe Postica Vera și Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău Direcția Administrare Fiscală Botanica.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a admis cererea lui Pogor Alexandr, constatând faptul acceptării de către Pogor Andrei a succesiunii legale deschise după decesul mamei sale Pogor Alexandra, decedată la 28.12.2010, prin intrarea în posesia patrimoniului succesoral și anume, a casei de locuit înregistrată sub nr. cadastral 5511212.306.01 și a terenului de pământ cu suprafața de 0, 442 ha nr. cadastral 5511212.306, situate în com. Băcioi, str. Unirii 4, mun. Chișinău.

Devenindu-i cunoscută hotărârea primei instanțe și nefiind de acord cu soluția adoptată, Postica Vera a contestat-o cu apel.

Judecând apelul declarat de Postica Vera, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat netemeinicia acestuia, menținând hotărârea primei instanțe.

Colegiul constată că, soluția instanței de apel este greșită, iar o astfel de hotărâre nu poate fi menținută.

În conformitate cu art. 281 alin. (2) lit. f) CPC, instanța judecă pricinile în care i se cere să constate acceptarea unei succesiuni și locul ei de deschidere.

Conform art. 282 alin. (1) CPC, instanța judecătorească constată faptul cu valoare juridică în cazul în care acesta generează, în virtutea legii, următoarele efecte juridice: apariția, modificarea sau încetarea unor drepturi personale sau reale ale petiționarului; petiționarul nu are o altă posibilitate de a obține sau de a restabili documentele care ar certifica faptul juridic a cărui constatare o solicită; constatarea faptului nu este legată de soluționarea unui litigiu de drept ce ține de competența instanțelor judecătorești.

Articolul 280 alin. (3) CPC, stipulează că, dacă, la depunerea cererii sau la examinarea pricinii în procedură specială, se constată un litigiu de drept ce ține de competența instanțelor judecătorești, instanța scoate cererea de pe rol printr-o încheiere și explică petiționarului și persoanelor interesate dreptul lor de a soluționa litigiul în procedură de acțiune civilă la instanța competentă.

În acest context instanța de recurs notează că, examinarea cererilor în procedură specială au ca condiție lipsa unui litigiu de drept.

La caz, Colegiul constată că, de fapt litigiul dintre părți a evaluat într-un litigiu de drept, or, pe lângă petiționarul Pogor Alexandr la bunul imobil din litigiu condiționat de constatarea faptului acceptării succesiunii pretinde și recurenta Postica Vera.

În cadrul judecării cauzei în instanța de apel, Postica Vera și-a expus dezacordul față de cerințele lui Pogor Alexandr în cererea înaintată, menționând că anume dânsa după decesul mamei Pogor Alexandra a intrat în posesia bunurilor succesoriale, folosindu-le cu bună credință.

Instanței de apel i-a fost prezentată și hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 decembrie 2015, prin care concomitent cu judecarea prezentei cauzei s-a admis cererea Verei Postica cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii asupra averii succesoriale rămasă după decesul mamei sale, Pogor Alexandra.

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că la caz au devenit aplicabile prevederile art. 280 alin. (3) CPC, însă, cu toate acestea, instanța de apel a purces la examinarea pricinii în fond, ignorând existența unui litigiu de drept în situația în care mai multe persoane pretind la averea succesorală rămasă după decesul Alexandrei Pogor, cu atât mai mult că, însăși depunerea cererii de apel confirmă în situația dată un litigiu de drept care urmează a fi examinat în procedură generală.

Prin urmare, Colegiul conchide că, cererea lui Pogor Alexandr se atribuie unui litigiu de drept comun, iar în situația în care se constată un litigiu ce ține de competența instanțelor judecătorești de drept comun, instanța de judecată urmează să emită o încheiere de scoatere a cererii de pe rol.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite

recursul, a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și a dispune scoaterea cererii de pe rol.

Colegiul consideră necesar de a explica lui Pogor Alexandr că după înlăturarea circumstanțelor care au dus la scoaterea cererii de pe rol, poate adresa instanței o nouă cerere, conform dispozițiilor generale.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. d) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Postica Vera.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 și hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015, în pricina civilă la cererea depusă de Pogor Alexandr, persoane interesate Postica Vera și Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău Direcția Administrare Fiscală Botanica cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, și se dispune scoaterea cererii de pe rol.

Se explică lui Pogor Alexandr că după înlăturarea circumstanțelor care au dus la scoaterea cererii de pe rol, poate adresa instanței o nouă cerere, conform dispozițiilor generale în instanța de drept comun.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari

Valentina Clevadi